

— Ако не можехъ, нѣмаше да бѣда Дѣдо Коледа.
 — Разкажи ми какво видѣ тая ноќь, — настоявамъ азъ.
 — Пребродихъ безброй градове и села. Нѣкои деца бѣха будни и ми цѣлуваха рѣка, когато имъ подавахъ подаръците. Други спѣха. Не искахъ да ги будя. Погалвахъ ги по бузичките и оставяхъ до възглавницата даровете. Азъ знамъ, че когато станатъ утре, тѣ ще кажатъ: „Дѣдо Коледа не ни е забравилъ“. А въ едно село...

Дѣдо Коледа махна съ рѣка и млѣкна.

— Какво имаше въ това село? — питамъ азъ.

— Погодбре да не ти разказвамъ. Една тѣжна история.

— Нека, искамъ да я чуя.

— Добрѣ. Влѣзълъ бѣхъ въ онова село. Въ всички кѫщи имаше веселби, пѣсни и пълни трапези. Радваха се людетѣ, че идва Божикъ. Най-после влѣзохъ въ една кѫща на два ката. Отворихъ една врата — никой. Отворихъ друга — пакъ никой. Въ всичките стаи намѣрихъ все едно и сѫщо: тишина и мракъ. Едва на излизане презъ една зирка видѣхъ свѣтлина. Откърехнахъ вратата и погледнахъ външте. На отсрещната стена трепка мъжди-во газениче. Въ огнището гори бѣдникъ. По срѣдата е наредена голѣма крѣгла софра. Около софратата шестъ празни стола, а на седмия седи възстара, бледна жена. Тя се крѣсти, шепне молитви и после разчупва баницата. На софратата срещу всѣки празенъ столъ слага по единъ кѣсъ отъ баницата.

— Вземи, сине, хапни, дѣще, — дума жената и мѣстъ по-гледа си отъ столъ на столъ. Говорѣше тя съ своите прокудени деца. Стана ми жаль за тая майка. Притворихъ излеко вратата и мълкомъ се измѣкнахъ. Какво можехъ да направя? Не е дете, да я утеша съ подаръкъ. Но защо заплака ти?

— Видѣлъ си майка ми, — хълцамъ азъ. — Дѣдо, мѣжно ми е за мама!

Не издѣржахъ и заплакахъ съ гласъ.

— Не плачи, — утешава ме Дѣдо Коледа. Той седна до мене. Азъ прихлупихъ глава въ скута му и плача, плача. — Бѣди юнакъ! — тупа ме по рамото Дѣдо Коледа. — Ще порастнешь, ще станешъ добъръ човѣкъ па ще се върнешъ при майка си и, когато те види, ще извика: „Господи! Та това ли е моятъ малчуганъ! Добре ми дошълъ, сине! Па ще се пригърнете и ще бѫдете щастливи. Ха изправи се сега!“

Азъ покорно изправихъ глава. Но кѫде е Дѣдо Коледа? Нали току-що галѣше косата ми!

Отварямъ вратата и гледамъ — въ двора нѣма никого. Лъха студенъ вѣтъръ. По бузите ми застиватъ поронени сълзи. На небето грѣе голѣма звезда. Камбанень звѣнъ се носи надъ града празнично и свято. Дочувамъ коледарска пѣсень:

„Роди ни се Млада Бога,
ой Коледо, мой Коледо...“

Прекръствамъ се. Става ми леко и свѣтло на душата. Голѣматата звезда ми шепне:

— Честито Рождество Христово!   Христо Огняновъ